

Tarptautinė komisija
nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti

Gedulo ir vilties diena paminėta pilietine iniciatyva „Tremties vaikų žaislai“

Birželio 14-ąją Lietuvoje minima Gedulo ir vilties diena. Šią dieną prisimenami 1941 m. birželio 14 d. prasidėję Lietuvos gyventojų trėmimai, kai per vieną savaitę, iš Lietuvos buvo išstremta apie 17 500 žmonių, iš kurių 5 060 buvo vaikai iki šešiolikos metų amžiaus.

Šiais metais Tarptautinės komisijos sekretoriatas Lietuvos mokykloms pasiūlė prisijungti prie pilietinės iniciatyvos „Tremties vaikų žaislai“. Paminėjimo tema kilo iš tremtinių atsiminimų, kuriuose aprašomas į nežmoniškas sąlygas pakliuvusių vaikų gyvenimas: artimųjų ligos ar netektys, sunkus darbas, nuolatinis maisto trūkumas, bet kartu ir vaikiškas noras žaisti, draugauti – turėti vaikystę. Tačiau stipriausias vaikų troškimas buvo kitas – kad išgyventų jų tėvai, broliai ir seserys, kad galėtų kada nors pamatyti Lietuvą. Todėl tremtį išgyvenusių žmonių atsiminimuose dažnai kartojasi mintis, jog vaikams atsidūrus Sibire – jų vaikystė iš karto pasibaigė.

Lietuvos mokyklų bendruomenėms, Tolerancijos ugdymo centrams buvo pasiūlyta skaityti buvusių tremtinių atsiminimus, ieškoti tokių tekstų, kuriuose atsispindi vaikų, paauglių išgyvenimai. Net 191 Lietuvos mokyklose vyko pamokos, paminėjimai, įvairūs renginiai ir „kūrybinės dirbtuvės“, kuriose mokiniai mokėsi kurti rištines lėles iš medžiagos atraižų, skiaučių. Mokiniai bandė įsivaizduoti, kokias lėles galėjo vaikai sukurti tremtyje. Mokytojai kvietė į mokyklų renginius buvusius tremtinius ir politinius kalinius pasidalinti savo prisiminimais ir gyvai papasakoti jaunajai kartai – ką teko patirti jiems, jų tėvams ir artimiesiems.

Valstybiniai renginiai 2019 m. birželio 14-ąją Vilniuje vyko dviejose vietose: prie Okupacijos ir laisvės kovų muziejaus bei Naujoje Vilnioje, prie tremtį simbolizuojančio vagono. Šiuose renginiuose dalyvavo Vilniaus miesto mokyklų mokiniai su baltais, pačių pagamintais popieriniais paukščiais, simbolizuojančiais atmintį apie tuos vaikus, kurie iš tremties negrįžo ir viltį, jog tai, kas vyko pirmosios ir antrosios sovietų okupacijos laikotarpiu – nepasikartos. Mokyklų bendruomenės ne tik Vilniuje, bet ir kituose Lietuvos miestuose aktyviai dalyvavo „Misija Sibiras“ organizuotoje tremtinių ir politinių kalinių atminimo ir pagerbimo akcijoje „Ištark, išgirsk, išsaugok“.

Tarptautinės komisijos sekretoriatas pilietines iniciatyvas, skirtas Gedulo ir vilties dienos minėjimams inicijuoja nuo 2004 metų. Kasmet, vis daugiau bendrojo ugdymo įstaigų, Tolerancijos ugdymo centrų dalyvauja renginiuose, skirtuose istorinės atminties išsaugojimui.

Daugiau informacijos: <https://www.komisija.lt/gedulo-ir-vilties-diena-pamineta-pilietine-iniciatyva-tremties-vaiku-zaislai/>

Nuotraukų galerija: <https://www.komisija.lt/galerija/>